

تحليل ابعاد جزایی قایاق انسان

مؤلف:

بهمن کوچکی رحیم آبادی

ویراستار:

محسن علی پناه

انتشارات قانون یار

۱۴۰۲

سرشناسه	: کوچکی رحیم آبادی، بهمن، ۱۳۶۹
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: تحلیل ابعاد جزایی قاچاق انسان/ مولف بهمن کوچکی رحیم آبادی؛ ویراستار محسن علی پناه.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات قانون یار، ۱۴۰۲
مشخصات ظاهری	: ۱۶۶ صفحه
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۶۸۲-۷
فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۵۹]-۱۶۴
موضوع	: قاچاق انسان -- قوانین و مقررات -- ایران Human trafficking-- Law and legislation -- Iran وضع حقوقی و قوانین نوجوانان -- وضع حقوقی و قوانین -- ایران Teenagers -- Legal status, laws, etc -- Iran Children -- Legal status, laws, etc. Iran -- حقوقی و قوانین
شناسه افزوده	: علی پناه، محسن، ۱۳۵۶-، ویراستار
رده بندی کنگره	: ۴۳۷۸KMH
رده بندی دیویی	: ۵۵۰۲۵/۳۴۵
کتابشناسی ملی	: ۹۴۷۳۱۹۹
رکورد کتابشناسی	: فیپا

انتشارات قانون یار

تحلیل ابعاد جزایی قاچاق انسان

تألیف: بهمن کوچکی رحیم آبادی

ویراستار: محسن علی پناه

ناشر: قانون یار

چاپخانه و صحافی: قانون یار

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲

شمارگان: ۱۰۰ جلد

قیمت: ۱۹۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۶۸۲-۷

(تمامی حقوق مادی این کتاب محفوظ بوده و متعلق به انتشارات قانون یار می باشد)

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، موسسه قانون یار تلفن: ۵۲۶ و ۶۶۹۷۹۵۱۹

ثبت سفارش تلفنی محصولات (ارسال رایگان به سراسر کشور) ۲۵ و ۰۹۱۹۶۷۴۸۶۴۵

فهرست مطالب

شماره صفحه	عنوان
۱۱.....	پیشگفتار.....
	فصل اول: کلیات و مفاهیم اولیه در راستای پیشینه و شناسایی جرم قاچاق انسان با مذاقه در
۱۳.....	تحلیل ماهیت، اصول و ویژگی‌های خاص این جرم.....
۱۳.....	بخش اول: بررسی و شناخت جرم قاچاق در حقوق ایران.....
۱۸.....	بخش دوم: بررسی و شناخت اجمالی پیشینه تاریخی قاچاق انسان.....
۲۱.....	بخش سوم: واکاوی جزایی قاچاق انسان در سایر مناطق جهان.....
۲۲.....	بخش چهارم: نگاهی اجمالی به جرم قاچاق انسانی به عنوان یک جرم سازمان یافته.....
۲۳.....	بخش پنجم: مهاجرت غیرقانونی بین‌المللی عامل کلیدی قاچاق انسان.....
۲۴.....	بخش ششم: فحشا یا روسپی‌گری دلیل مهم قاچاق انسان.....
۲۶.....	بند اول: تبیین فحشاء ناشی از قاچاق انسان.....
۳۰.....	بند دوم: تورسم جنسی.....
۳۲.....	بخش هفتم: نگاهی به پروتکل «پیشگیری، منع و مجازات قاچاق انسان بویژه زنان و کودکان».....
۳۷.....	بخش هشتم: تحلیل و واکاوی جزایی و حقوقی انواع قاچاق.....
۳۷.....	بند اول: قاچاق کالا.....
۳۸.....	بند دوم: قاچاق خدمات.....
۳۹.....	بند سوم: قاچاق اشخاص.....
۴۲.....	بخش نهم: نگاهی به اصول و ویژگی‌های منحصر به فرد قاچاق انسان.....
۴۳.....	بند اول: سازمان یافته بودن.....
	فصل دوم: بررسی عناصر و ارکان متشکله جرم قاچاق انسان با مذاقه در تجزیه و تحلیل جزایی
۴۹.....	موضوع.....
۴۹.....	بخش اول: بررسی و شناخت عنصر قانونی جرم قاچاق انسان.....
۵۰.....	بخش دوم: تحلیل و واکاوی جزایی عنصر مادی جرم قاچاق انسان با مذاقه و شناسایی جرم ناقص و تام.....
۵۱.....	بند اول: جرم تام.....

- بند دوم: جرم ناقص ۵۹
- بند سوم: جرم محال ۶۳
- بند چهارم: جرم عقیم ۶۴
- بخش سوم: عنصر روانی جرم قاچاق انسان ۶۵
- فصل سوم: طرق مختلف ارتكابی جرم قاچاق انسان با مذاقه در تحلیل و شناسایی ارکان متشکله**
- جرم قاچاق زنان به عنوان بارزترین جرم قاچاق انسان ۶۹**
- بخش اول: جرایم ارتكابی که به عنوان جرم قاچاق انسان شناخته می‌شوند ۶۹
- بند اول: عنصر قانونی ۶۹
- بند دوم: عنصر مادی ۷۰
- بند سوم: عنصر روانی ۷۲
- بخش دوم: نگاهی به طرق مختلف ارتكاب جرم قاچاق انسان ۷۳
- بند اول: قاچاق انسان به مباشرت ۷۳
- بند دوم: قاچاق انسان به معاونت ۷۳
- بند سوم: قاچاق انسان به تسبیب ۷۴
- بخش سوم: بررسی و شناخت قاچاق زنان در راستای نیل به مقاصد بهره‌کشی جنسی ۷۵
- بخش چهارم: تحلیل کیفی و جزایی ارکان متشکله قاچاق زنان در عرصه بین‌الملل ۷۸
- بند اول: رکن قانونی ۷۸
- بند دوم: رکن مادی ۷۹
- بخش پنجم: نگاهی به موقعیت بزه دیده در راستای قاچاق زنان ۸۶
- بند اول: وضعیت عمومی قربانیان ۸۶
- بند دوم: نحوه قاچاق زنان ۸۸
- فصل چهارم: بررسی و تحلیل جزایی پیشگیری‌های بین‌المللی در راستای جرم قاچاق انسان ... ۹۵**
- بخش اول: نگاهی به آثار و پیامدهای جرم قاچاق انسان ۹۵
- بند اول: آثار شخصی ۹۵
- بند دوم: آثار مخرب خانوادگی ۹۸
- بند سوم: آثار مخرب اجتماعی منفی ۹۹
- بند چهارم: آثار اقتصادی و سیاسی ۱۰۰

بخش دوم: شناسایی و تحلیل تدابیر بین‌المللی خاص کشورها در راستای پدیده قاچاق انسان	۱۰۵
بند اول: حمایت از هویت خصوصی قربانیان	۱۰۵
بند دوم: تأمین سلامتی جانی بزه دیدگان	۱۰۹
بند سوم: جبران سلامت	۱۱۳
بند چهارم: حمایت برای بازگشت بزه دیده	۱۱۹
بخش سوم: نگاهی به سیاست‌های جنایی بین‌المللی در رابطه با قاچاق انسان	۱۲۳
بند اول: اقدامات آگاهی بخش نسبت به خطرات قاچاق انسان	۱۲۳
بخش چهارم: تحلیل جزایی جرم قاچاق انسان در اسناد بین‌المللی	۱۲۸
بند اول: کنوانسیون‌های برگزار شده در راستای جرم قاچاق انسان	۱۲۸
بند دوم: کنفرانس‌های برگزار شده در راستای جرم قاچاق انسان	۱۳۹
بند سوم: عهدنامه‌های برگزار شده در راستای جرم قاچاق انسان	۱۴۷
ضمیمه (قانون مبارزه با قاچاق انسان مصوب ۱۳۸۳/۰۴/۲۸) مرجع تصویب: مصوبات مجلس شورا)	
.....	۱۵۵
منابع و مآخذ	۱۵۹

پیشگفتار

قاچاق انسان به تجارت انسان گفته می‌شود، بیشتر با هدف بردگی جنسی، بیگاری و سواستفاده تجاری جنسی برای قاچاقچیان یا افراد دیگر. قاچاق انسان جرمی است که شخصی از شخص دیگری برای به دست آوردن پول به نفع خود سوء استفاده میکند. قاچاقچیان انسان از موقعیت آسیب پذیر قربانیان خود برای کنترل آنها سوء استفاده میکنند. اغلب از خشونت فیزیکی یا روانی استفاده میکنند و آزادی قربانی را محدود میکنند. اما آنها همچنین میتوانند قربانیان خود را در شرایط وابستگی اقتصادی (برای مسکن، غذا، اسناد) و/یا به سادگی سوء استفاده از موقعیت آسیب پذیر مسدود کنند. قاچاقچیان میتوانند در یک شبکه جنایی فعالیت کنند اما میتوانند به تنهایی نیز عمل کنند. این شکل نوین از برده‌داری می‌تواند شامل همسری در قالب ازدواج اجباری، استخراج اعضاء یا بافت بدن از جمله برای رحم اجاره‌ای و حذف تخمک، انتقال، دریافت و استخدام انسان‌ها برای وادار کردن به تن فروشی یا مجبور کردن به کارهایی سخت و طاقت‌فرسا در کارخانجات، رستوران‌ها، مزارع و دامداری‌ها و پروژه‌های ساختمانی باشد. جرم قاچاق انسان در حقوق بین‌الملل ممنوع است و در قوانین داخلی تعدادی از کشورها که تعداد آنها نیز در حال افزایش است، جرم‌انگاری شده است. اگرچه چندین سند بین‌المللی و منطقه‌ای، به ویژه برخی از کنوانسیون‌های حقوق بشری، مربوط به مبارزه با قاچاق انسان هستند، اما معاهده بین‌المللی اصلی در این زمینه کنوانسیون مبارزه با جرائم سازمان‌یافته فراملی و پروتکل تکمیلی آن، یعنی پروتکل پیشگیری، سرکوب و مجازات قاچاق انسان، به ویژه زنان و کودکان سال ۲۰۰۰ می‌باشد. قاچاق انسان پس از قاچاق جنگ‌افزار و مواد مخدر،

سومین تجارت غیرقانونی در دنیا به شمار می‌رود. از انواع رایج آن قاچاق کودکان می‌باشد. قاچاق انسان ممکن است در داخل یک کشور یا برعکس به صورت برون مرزی انجام شود. قاچاق انسان به دلیل تجاوز به حقوق قربانی به واسطه زور و به دلیل سواستفاده، جنایت علیه شخص می‌باشد و البته به مفهوم تبادل انسان است و الزاماً با جابجایی فرد همراه نیست. اغلب اوقات قاچاق انسان (Human Trafficking) با قاچاقی بردن افراد (Human Smuggling) اشتباه گرفته می‌شود و با وجود این که ممکن است این جرایم دارای نقاط مشترکی باشند، اما نیازمند واکنش‌های قانونی و سیاسی مجزایی هستند. این دو قاچاق را می‌توان به چهار طریق از هم تشخیص داد. اول این که قاچاقی بردن افراد همیشه حالتی فراملی دارد؛ یعنی فعالیتی است برون مرزی، در حالی که قاچاق انسان لزوماً نباید برون مرزی باشد. دوم این که افرادی که قاچاقی می‌روند معمولاً خودشان از کاری که انجام می‌دهند، رضایت دارند، اما کسانی که تحت سلطه قاچاقچیان انسان قرار می‌گیرند، هیچ‌گاه از این امر خرسند نیستند. سوم این که افرادی که قاچاقی می‌روند، می‌توانند پس از رسیدن به کشور مقصد، هر کاری دوست دارند انجام دهند. اما در مقایسه، افرادی که تحت سلطه قاچاقچیان انسان قرار دارند، آزادی‌شان محدود است و مجبور هستند به انجام کارها و خدمات مختلفی تن دهند. در نهایت، کسانی که افرادی را قاچاقی می‌برند، در قبال کاری که انجام می‌دهند، پول می‌گیرند و مثلاً وقتی فردی را از مرز خارج می‌کنند، از او پول دریافت می‌کنند. در صورتی که، سود و فایده قاچاقچیان انسان به واسطه بهره‌برداری از کار یا خدمات انسان‌هایی است که به بند کشیده‌اند و از آن‌ها استفاده می‌کنند.